

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж1 3069/19
7.2.2020.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Смирчић, председника већа, Невенке Калуђеровић и Зорице Вељић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА, чији је пуномоћник адвокат АБ, против туженог "АА", чији је пуномоћник адвокат АБ, ради поништаја одлуке, одлучујући о жалби тужиље изјављене против пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 бр.258/19 од 23.9.2019.године, у седници већа одржаној дана 7.2.2020.године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 бр.258/19 од 23.9.2019.године у ставу првом изреке, па **СЕ ПОНИШТАВА**, као незаконита, Одлука директора туженог бр.2903/3 од 3.12.2015.године, којом се упућује на ужу специјализацију из пулмологије др АА1, лекар специјалиста педијатар.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 бр.258/19 од 23.9.2019.године, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиљи накнади трошкове поступка које је имала пред првостепеним судом у износу од 62.250,00 динара, са затезном каматом од извршности пресуде до исплате, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде, а изнад досуђеног износа **ОДБИЈА СЕ** захтев тужиље за накнаду трошкова поступка пред првостепеним судом, са затезном каматом од пресуђења до исплате, као и захтев тужиље за исплату затезне камате на досуђени износ трошкова парничног поступка од пресуђења до извршности пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљи на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 33.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П1 бр.258/19 од 23.9.2019.године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи као незаконита Одлука директора туженог бр.2903/3 од 3.12.2015.године, којом се упућује на ужу специјализацију из пулмологије др АА1, лекар спрецијалиста педијатар. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде тужиља је благовремено изјавила жалбу из свих законом прописаних разлога, истичући захтев за трошкове по жалби.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиље основана.

У поступку доношења првостепене пресуде првостепени суд није учинио ни једну битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности, нити неке друге повреде поступка на које се указује жалбом.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужиља је била у радном односу код туженог од 6.4.1998.године, а послове лекара педијатра обављала је од 28.1.2010.године у Служби за здравствену заштиту деце и омладине код туженог. Радни однос код туженог јој је престао на основу Споразума о престанку радног односа од 30.9.2016.године, због заснивања радног односа код другог послодавца, закључно са 6.10.2016.године. Директор туженог је расписао интерни оглас дана 7.8.2015.године, ради упућивања лекара специјалисте интерне медицине и педијатрије на ужу специјализацију из пулмологије, која се обавља из радног односа. Према интерном огласу конкурс остаје отворен 8 дана од дана објављивања на огласној табли, а објављен је 7.8.2015.године. На интерни оглас су се јавила два кандидата, тужиља и др АА1, која је од 29.4.2003.године у радном односу код туженог на пословима лекара специјалисте педијатра у Служби за здравствену заштиту деце и омладине код туженог, с тим да је специјалистички испит положила 23.4.2014.године. Одлуком директора туженог од 3.12.2015.године одређено је да се на ужу специјализацију из пулмологије упућује кандидат др АА1, да она испуњава све законске услове за упућивање на ужу специјализацију, а да ће се ова одлука реализовати након добијања мишљења о оправданости упућивања лекара специјалисте педијатра на субспецијализацију из пулмологије од стране Градског завода за јавно здравље Београд, па након добијања потребних сагласности и решења Министарства здравља, именована има обавезу да са туженим закључи уговор о ужој специјализацији где ће бити регулисана међусобна права и обавезе. Образложење наведене одлуке садржи констатацију да су се на наведени оглас

јавила два кандидата, међу којима је тужилца, без навођења критеријума на основу којих је изабран кандидат упућен на ужу специјализацију. Није добијена сагласност надлежних државних органа и назначена одлука није реализована, па изабрани кандидат није упућен на ужу специјализацију по тој одлуци.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је с позивом на правила из члана 8 став 2 и 5 Правилника о стручном усавршавању и образовању радника, оценио да интерни оглас није трајао 15 дана од дана објављивања на огласној табли, већ 8 дана, противно назначеном правилнику, као и да предметна одлука није донета у законом прописаном року од 15 дана од дана истека интерног конкурса, који је објављен 7.8.2015.године, па је рок трајања интерног огласа требало да буде 23.8.2015.године, а рок за доношење одлуке о избору кандидата 7.9.2015.године, док је оспорена одлука донета тек 3.12.2015.године. Оспорена одлука не садржи ниједан критеријум на основу кога је извршено оцењивање, односно бодовање кандидата, што је, такође, чини незаконитом. Оспорена одлука ни формално ни материјално не задовољава услове који се односе на њену законитост, али како изабрани кандидат није упућен на ужу специјализацију, а тужилци је престао радни однос код туженог, због чега и у случају успеха у спору не би могла у поновном поступку да учествује по том интерном огласу, јер није у радном односу код туженог од 6.10.2016.године, тужилца нема правни интерес да тражи поништај оспорене одлуке, па је одбијен тужбени захтев тужилце и одлучено је као у ставу првом изреке ожалбене пресуде.

Доносећи ожалбену пресуду првостепени суд је погрешно применио материјално право.

Према правилима из члана 8 Правилника о стручном усавршавању и образовању радника од 10.11.2008.године директор "АА" расписује интерни оглас на основу кога се доноси одлука о избору кандидата за специјализацију из одређене гране медицине (став 1). Интерни оглас траје 15 дана и истиче се на огласној табли "АА", а садржи назнаку гране медицине, услове и критеријуме који морају бити истоветни условима и критеријумима из закона, рок до којег се пријаве достављају и ближе одређује потребна документација која се прилаже, уз пријаву за специјализацију (став 2 и 3). Одлуку о избору између пријављених кандидата доноси директор "АА" у року од 15 дана од дана истека интерног огласа (став 5).

С обзиром да интерни оглас, који је расписан 7.8.2015.године и истог дана објављен на огласној табли послодавца, није трајао 15 дана, у складу са назначеним правилником, већ 8 дана, па како ни одлука директора није донета у прописаном року од 15 дана од дана истека интерног огласа, већ након више од два месеца - 3.12.2015.године, оспорена одлука којом је запослена упућена на ужу специјализацију по том огласу је незаконита, јер је донета на основу поступка спроведеног противно прописаној процедури.

Поред тога, запосленом се према правилима из члана 193 Закона о раду

("Службени гласник РС", бр.24/2005...75/2014) у писменом облику доставља решење о остваривању права, обавеза и одговорности са образложењем и поуком о правном леку.

Из наведеног правила произлази да одлука послодавца о упућивању запосленог на ужу специјализацију по интерном конкурсном мора да садржи разумно оправдане разлоге због којих је баш тај запослени од већег броја кандидата пријављених на оглас, упућен на стручно усавршавање. Законитост одлуке о правима, обавезама и одговорности запосленог суд испитује у границама разлога наведених у образложењу одлуке. Оспорена одлука уопште не садржи разлоге због којих је на огласу на коме су била пријављена два кандидата, изабрана баш запослена АА1, а не тужиља, што је довољан разлог његове незаконитости.

Околност да Правилником о стручном усавршавању и образовању радника од 10.11.2008.године нису прописани критеријуми на основу којих се врши избор кандидата, не ослобађа послодавца обавезе да утврди и примени критеријуме и да у образложењу одлуке наведе разлоге који су га определили да између више кандидата једног од њих упути на стручно усавршавање, што је тужени послодавац пропустио да изнесе у оспореној одлуци, па је овај суд преиначио првостепену одлуку и поништио као незакониту одлуку директора туженог.

Запослени који тужбом оспорава законитост одлуке послодавца којом је одлучено о његовом праву, обавези или одговорности, као у конкретном случају, увек има правни интерес за поништај те одлуке. Правни интерес запосленог произлази из одредбе члана 195 Закона о раду ("Службени гласник РС", бр.24/2005...75/2014) којом је предвиђено да запослени против решења којим је повређено његово право може да покрене спор пред надлежним судом.

Зато је првостепени суд погрешно оценио да тужиља нема правни интерес за подношење тужбе у овај правној ствари, јер је правни интерес тужиље да захтева поништај одлуке послодавца, којом није упућена на ужу специјализацију, садржан у оцени њене законитости, без обзира што одлука по огласу није реализована и што је тужиљи престао радни однос код туженог.

Из изнетих разлога, првостепени суд је преиначио првостепену пресуду у ставу првом изреке и поништио, као незакониту, одлуку послодавца о упућивању запослене др Оливере Човић Бесторовић на ужу специјализацију из пулмологије.

С обзиром на исход поступка и успех странака у њему, применом одредби члана 153 став 1 и 154 ЗПП, преиначена је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом изреке ожалбене пресуде. Из садржине списка произлази да су трошкови поступка прецизирани на рочиштима одржаним 23.5.2018.године и 23.9.2019.године, тако што је тужиља тражила трошкове за састав тужбе 16.500,00 динара, за заступање на одржаним рочиштима по

18.000,00 динара и за заступање на неодржаним рочиштима по 9.750,00 динара, и за заступање на рочишту одржаном 23.9.2019.године 18.000,00 динара. Кад странка не определи број парничних радњи за које тражи накнаду трошкова поступка, а ти јој трошкови према успеху у спору припадају, по оцени овог суда, странци припадају трошкови за по једну предузету парничну радњу. Зато је тужени обавезан да тужиљи накнади трошкове за састав тужбе у износу од 16.500,00 динара и за заступање на једном одржаном рочишту у износу од 18.000,00 динара, за које је поднела одређен захтев, и за заступање на још једном одржаном рочишту у износу од 18.000,00 динара и на једном неодржаном рочишту у износу од 9.750,00 динара, одмерено према важећом АТ, што укупно чини износ од 62.250,00 динара, а изнад тог износа одбио захтев тужиље за накнаду трошкова поступка које је имала пред првостепеним судом.

Обавеза накнаде парничних трошкова по својој природи је законска облигација. То је новчана обавеза, јер се састоји у плаћању одређене своте новца, специфична по томе што не настаје вољом странака, него на основу закона и одлуком суда. О том захтеву одлучује суд у пресуди или решењу којим се окончава поступак.

Према правилима из члана 324 став 1 ЗОО, дужник долази у доцњу када не испуни обавезу у року одређеном за испуњење. Пресудом се одређује рок за добровољно испуњење те обавезе, па дужник пада у доцњу само ако у парницином року ту обавези не изврши. Зато је дан доцње, дан извршности пресуде. Из изложених разлога тужиљи је затезна камата на трошкове поступка досуђена од извршности пресуде, а одбијен захтев тужиље за исплату законске затезне камате на досуђени износ главног дуга, трошкова парничног поступка, од пресуђења до дана извршности пресуде.

Одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу трећем изреке ове пресуде, донета је на основу члана 153 став 1 и 154 Закона о парничном поступку, с обзиром да је тужиља успела у поступку по жалби, па су јој као нужни и потребни признати трошкови за састав жалбе у износу од 33.000,00 динара, одмерено према важећој АТ.

Из изложених разлога, применом одредаба члана 394 тачка 4, 401 тачка 3 и члана 165 ЗПП ("Службени гласник РС" бр.72/2011, 55/14), одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Зорица Смирчић с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић